

Lausuntopyyntö Läntisen Suomen vesihuoltostrategiasta 2050 ja toimenpideohjelmasta vuoteen 2030 saakka

Ympäristölautakunta 26.10.2021 § 130
497/00.01.07/2021

Valmistelija

Ympäristöinsinööri Marjo Saarinen

Pirkanmaan ELY-keskus on 19.10.2021 pyytänyt Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa 19.11.2021 mennessä Läntisen Suomen vesihuoltostrategiasta 2050 ja toimenpideohjelmasta vuoteen 2030 saakka (PIRELY/17421/2021). Strategia ja toimenpideohjelma sekä lisätietoa strategian taustamateriaaleista ja valmistelutyöstä ovat yleisesti nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/lantisensuomenvesihuoltostrategia2050.

Läntisen Suomen ELY-keskukset ovat yhdessä alueen vesihuoltotoimijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa laatineet laajan koko vesihuoltokenttää koskevan vesihuoltostrategian. Strategiassa laadittiin visio ja tavoitetilat, joihin vesihuollon kehittämisessä pyritään viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Vision mukaisesti läntisen Suomen vesihuoltopalvelut ovat ensiluokkaisia ja reagoivat toimintaympäristön muutoksiin.

Strategiaa ja sen tavoitteisiin tähtääviä toimenpiteitä on valmisteltu kuuden painopistealueen pohjalta:

- resurssit
- vesihuolto-omaisuus
- toimintavarmuus
- osaaminen
- terveys ja ympäristönsuojelu
- energiaviisuus ja resurssitehokkuus

Toimenpideohjelmassa on keskitytty tulevien noin kymmenen vuoden aikana toteutettavaksi suunniteltuihin toimenpiteisiin. Jokaiselle toimenpiteelle on nimetty vastuutahot, kohderyhmä sekä tavoiteaikataulu. Toimenpiteet on jaoteltu kahdeksan keinovalikoiman alle:

- arvostuksen lisääminen ja vastuiden ymmärtäminen
- yhteistyön lisääminen
- vesihuolto-osaamisen lisääminen
- laadukkaiden vesihuoltopalveluiden tuottaminen
- kestävien ja muuntautumiskykyisten vesihuoltopalveluiden tuottaminen
- laitosten talouden vahvistaminen
- lainsäädännön ja valvonnan kehittäminen
- digitalisaation ja ostopalveluiden laajempi hyödyntäminen.

Esittelijä

Ympäristöinsinööri Marjo Saarinen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta esittää vesihuoltostrategiasta ja toimenpideohjelmasta lausuntonaan seuraavaa:

Strategia ja toimenpideohjelma ovat sisällön ja ulkoasun osalta hyvin valmisteltuja. Kokonaisuus on selkeä ja rakennettu monialaisen ja poikkieleikkaavan kehittämisen näkökulmasta. Ympäristölautakunta toteaa, että strategian tavoitteet edellyttävät eri toimialojen yhteistyön, osaamisen ja teknologian hyödyntämisen suunnitelmallista organisointia ja

mahdollisuuksien tunnistamista.

Tavoitteissa ja toimenpiteissä on huomioitu laaja-alaiset vaikutusmahdollisuudet luonnonsuojelun, hiilineutraaliuden ja kiertotalouden kehittämisessä sekä ilmastonmuutoksen haasteiden tunnistamisessa. Toimenpideohjelman vastuullisuus korostuu tulevaisuuden tarpeisiin varautumisessa. Ympäristölautakunta pitää tärkeänä, että vesitalouden voimavaroja turvataan ympäristönsuojelullisilla toimenpiteillä ja vaikuttamalla yhteiskunnan arvomaailmaan. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan toimenpideohjelman tulee sisältää suunnitelma toimenpiteiden toteutumisen seuraamiseksi ja tavoitteiden saavuttamisen mittaamiseksi.

Ympäristölautakunta katsoo, että toimenpideohjelmassa tulee korostaa toimenpiteiden vesiensuojelullista vaikuttavuutta erityisesti pienten jätevedenpuhdistamojen ja rantavyöhykkeiden haja-asutuksen suhteen. Tavoitteiden arvioinnissa tulisi huomioida myös niiden jätevedenpuhdistamojen ympäristövaikutukset ja tarkkailu, jotka eivät ole ympäristölupavelvollisia. Lisäksi ympäristölautakunta katsoo, että toimenpideohjelmassa tulee arvioida viemäriverkostojen ja jätevedenpuhdistamojen toimintavarmuus myös häiriötilanteissa ja kapasiteetin riittävyys ilmaston lämpenemisen seurauksena odotettujen sade- ja hulevesimäärien lisääntyessä. Tavoitteiden resursoinnissa tulee huomioida vesistökuormituksen uudet haasteet ja kehitystarpeet, kuten ekosysteemeille haitallisten yhdisteiden ja mikromuovien puhdistusvaatimukset.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.